

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Delegatura w Lublinie
20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10
Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48,
Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 12 listopada 2010r.

RLU – 61 – 21/10/PM
za p.o.

Decyzja RLU Nr 20/2010

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 roku (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tejże ustawy i § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz.887), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcy **TBV Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie, ul. Leopolda Staffa 63,**

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:**

po uprawdopodobnieniu stosowania przez wskazanego wyżej Przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez stosowanie we wzorcach umów: „Umowa przedwstępna sprzedaży” oraz „Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży” postanowień o treści:

1. „§ 4 Powierzchnia lokalu o którym mowa w pkt. 2 wobec uwarunkowań technologicznych może ulec zmianie do +/- 2%. Wystąpienie większych różnic spowoduje korektę ceny umownej w następujący sposób:
 - a) zmniejszenie powierzchni o więcej niż 2% - powoduje zmniejszenie ceny umownej proporcjonalnie do zmiany powierzchni,
 - b) zwiększenie powierzchni o więcej niż 2% - nie powoduje zmiany ceny umownej.
2. „§ 10 W przypadku zmiany stawki VAT w okresie realizacji przedmiotowej inwestycji podatek taki zostanie doliczony do ceny netto lokalu i udziału w gruncie”
3. „§ 27 Jakakolwiek zmiana adresu, którejkolwiek ze stron dla celów korespondencyjnych wymaga zgłoszenia drugiej stronie tej zmiany, nie później niż w terminie 14 dni od daty obowiązywania nowego adresu strony. Przy braku takiego powiadomienia korespondencja doręczona pod poprzedni adres uznana będzie za skutecznie doręczoną”,

które są tożsame z postanowieniami uznanymi za niedozwolone klauzule umowne i wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296, ze zm.),

i przyjęciu zobowiązania przedsiębiorcy TBV Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie, ul. Leopolda Staffa 63, do wprowadzenia do obrotu wzorców umownych „Umowa przedwstępna sprzedaży” oraz „Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży”, które nie zawierają zakwestionowanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowień oraz do aneksowania już zawartych umów: „Umowa przedwstępna sprzedaży” oraz „Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży” obowiązujących nadal w obrocie prawnym w celu wyeliminowania zakwestionowanych postanowień, nakłada się na w/w Przedsiębiorcę obowiązek:

1. zawierania nowych umów „Umowa przedwstępna sprzedaży” oraz „Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży”, według wzorców które zostały nadesłane Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 15 października 2010 r., pismem Przedsiębiorcy z dnia 13 października 2010r. **w terminie 7 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji;**
2. aneksowania umów „Umowa przedwstępna sprzedaży” oraz „Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży” obowiązujących nadal w obrocie prawnym w celu wyeliminowania zakwestionowanych postanowień, **w terminie dwóch miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.**

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz.887),

-działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

nakłada się na przedsiębiorcę TBV Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie, ul. Leopolda Staffa 63 obowiązek złożenia sprawozdania o wykonaniu przyjętego zobowiązania, o którym mowa w punkcie I sentencji decyzji, do dnia 28 lutego 2011r.

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej: *Prezesem Urzędu*) przeprowadzone zostało z urzędu postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działalnością TBV Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie (zwanej dalej „*TBV*”, *Spółką* lub *Przedsiębiorcą*) występowało naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe

interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (zwanej też dalej: *ustawą o okik*).

W toku postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu poddał analizie stosowane w obrocie gospodarczym przez Przedsiębiorcę następujące wzorce umowne:

- Wzór „**Umowa przedwstępna sprzedaży**”
- Wzór „**Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży**”

Analiza w/w wzorców dała podstawę do wszczęcia z urzędu postępowania administracyjnego w związku z podejrzeniem stosowania przez „TBV” bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, które mogły stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o okik, polegających na stosowaniu we wzorcach umownych „**Umowa przedwstępna sprzedaży**” oraz „**Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży**” zapisów tożsamyh z wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r.- Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296, ze zm.) - Postanowienie nr 141/2010 z dnia 12 lipca 2010r.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu w/w postępowania administracyjnego „TBV” pismem z dnia 11.08.2010r., ustosunkowując się do przedstawionego zarzutu uznał jego zasadność oraz wskazał, że chce zmienić projekty umów, jakie będzie przedstawiał swoim klientom. Jednocześnie „TBV” zobowiązał się do opracowania nowych wzorców umów i wyraził gotowość ich wprowadzenia po akceptacji Prezesa Urzędu oraz zobowiązał się do usunięcia kwestionowanych postanowień ze stosowanych już w obrocie gospodarczym umowach: „*podpisania aneksów do wszystkich zawartych umów przedwstępnych sprzedaży*”.

Prezes Urzędu postanowieniem nr 175/10 z dnia 10 września 2010r., na podstawie art. 123 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy o okik, zaliczył w poczet dowodów w niniejszym postępowaniu administracyjnym, materiały zgromadzone w trakcie postępowania wyjaśniającego prowadzonego w celu ustalenia, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach, w zakresie świadczenia przez **TBV Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie**, usług deweloperskich (sygn. sprawy RLU 405-20/10/PM).

Prezes Urzędu, pismem z dnia 18 października 2010 roku poinformował Przedsiębiorcę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w niniejszej sprawie. Przedsiębiorca nie skorzystał z prawa wglądu do zgromadzonego materiału dowodowego.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

W trakcie postępowania, Prezes Urzędu ustalił, że Przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem jest między innymi budownictwo na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego nr 0000224277.

Przedsiębiorca oprócz budowy budynków mieszkalnych we własnym zakresie prowadzi również sprzedaż wybudowanych przez siebie nieruchomości – działalność deweloperska.

W związku z prowadzoną działalnością gospodarczą Przedsiębiorca stosuje w kontaktach z konsumentami następujące wzorce umowne:

- Wzór „**Umowa przedwstępna sprzedaży**”
- Wzór „**Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa**

przedwstępna sprzedaży”

Analiza w/w wzorców umownych dotyczących sprzedaży nieruchomości dała podstawy do postawienia Przedsiębiorcy zarzutu podejrzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, poprzez zamieszczenie w nich postanowień, których tożsama treść została wpisana do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, a to:

1. „§ 4 Powierzchnia lokalu o którym mowa w pkt. 2 wobec uwarunkowań technologicznych może ulec zmianie do +/- 2%. Wystąpienie większych różnic spowoduje korektę ceny umownej w następujący sposób:
 - b) zmniejszenie powierzchni o więcej niż 2% - powoduje zmniejszenie ceny umownej proporcjonalnie do zmiany powierzchni,
 - c) zwiększenie powierzchni o więcej niż 2% - nie powoduje zmiany ceny umownej.
2. „§ 10 W przypadku zmiany stawki VAT w okresie realizacji przedmiotowej inwestycji podatek taki zostanie doliczony do ceny netto lokalu i udziału w gruncie”
3. „§ 27 Jakakolwiek zmiana adresu, którejkolwiek ze stron dla celów korespondencyjnych wymaga zgłoszenia drugiej stronie tej zmiany, nie później niż w terminie 14 dni od daty obowiązywania nowego adresu strony. Przy braku takiego powiadomienia korespondencja doręczona pod poprzedni adres uznana będzie za skutecznie doręczoną”;

Sąd Okręgowy w Warszawie- Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone poniższe postanowienia umowne, które zostały wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kpc:

Ad 1.) **poz. 1540** w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych: „Strony zgodnie oświadczają, że: w przypadku gdy różnica w powierzchni lokalu mieszkalnego nr... po obmiarze dokonany zgodnie z par. 5 pkt 1 niniejszej umowy w stosunku do powierzchni projektowanej wskazanej w par. 2 pkt 1 niniejszej umowy nie będzie przekraczać 3%, przez co strony rozumieją zarówno zmniejszenie, jak i zwiększenie powierzchni, to cena za lokal mieszkalny określona w par. 3 pkt 1 lit. a) nie ulegnie zmianie, - w przypadku gdy różnica w powierzchni lokalu mieszkalnego, po obmiarze dokonany zgodnie z par. 5 pkt 1 niniejszej umowy w stosunku do powierzchni projektowanej wskazanej w par. 2 pkt 1 nin. umowy będzie przekraczać 3% to cena za mieszkanie zostanie wyliczona jako stosunek ceny powierzchni mieszkania wraz z komórką lokatorską i balkonem /tarasem/, opisanego w par. 2 pkt 1 i powierzchni mieszkania wraz z komórką lokatorską i balkonem /tarasem/ po dokonany obmiarze.”

Prezes Urzędu ustalił, że powyższe postanowienie wpisano do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego pod numerem **1540** w dniu 27.11.2008r., na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 12.11.2007r., sygn. akt XVII AmC 108/07.

Ad. 2.) **poz. 1386** w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych: „Strony oświadczają, że ustalona pomiędzy nimi cena przedmiotu umowy uwzględnia obecnie obowiązujące stawki podatku VAT od sprzedaży lokali, wobec czego gdyby stawki te uległy zmianie, cena przedmiotu umowy ulegnie zmianie proporcjonalnie do zmiany stawek podatku VAT. Ponadto, w przypadku wprowadzenia lub zmian stawek innych podatków lub danin

publicznoprawnych o charakterze cenotwórczym, a związanych z budownictwem, ewentualny wzrost ceny z tego tytułu pokryje Nabywca.”

Prezes Urzędu ustalił, że powyższe postanowienie wpisano do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego pod numerem **1386** w dniu 22.04.2008r., na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 5.12.2006r., sygn. akt XVII AmC 126/05;

Ad. 3) **poz. 1601** w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych: *„Strony postanawiają, że wszelka korespondencja pomiędzy stronami odbywać się będzie za pomocą listów poleconych kierowanych na w/w adresy. Strony zobowiązane są do zgłaszania drugiej stronie każdą zmianę adresu. Strony postanawiają, że w przypadku niewykonania tego zobowiązania korespondencja skierowana na adres wskazany w niniejszej umowie lub ostatni wskazany adres, która nie zostanie odebrana w terminie, uważana będzie za doręczoną z upływem ostatniego dnia, w którym możliwe było jej podjęcie z urzędu pocztowego.”*

Prezes Urzędu ustalił, że powyższe postanowienie wpisano do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego pod numerem **1601** w dniu 12.11.2007r., na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 5.12.2006r., sygn. akt XVII AmC 113/07

Ustosunkowując się do przedstawionego zarzutu Przedsiębiorca uznał jego zasadność zobowiązując się do opracowania „nowych” wzorców umownych oraz zobowiązał się do usunięcia kwestionowanych postanowień ze stosowanych w obrocie gospodarczym wzorców „**Umowa przedwstępna sprzedaży**” oraz „**Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży**” poprzez ich aneksowanie.

Jednocześnie Prezes Urzędu ustalił, że wzorce umów z kwestionowanymi zapisami funkcjonują od dnia 10.08.2007r. Do dnia wydania niniejszej decyzji w obrocie prawnym znajduje się 18 umów sporządzonych według wzorców umownych zawierających kwestionowane przez Prezesa Urzędu klauzule.

W trakcie niniejszego postępowania (pismo z dnia 20.09.2010r.) Przedsiębiorca wskazał adres biura Spółki jako adres do korespondencji: 20-701 Lublin, ul. Nałęczowska 30.

W toku niniejszego postępowania Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu - że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 w/w ustawy, a przedsiębiorca, któremu zarzucane jest naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania zobowiązania.

W ocenie Prezesa Urzędu na podstawie informacji uzyskanych w toku postępowania administracyjnego można wysnuć uprawdopodobnienie, że Przedsiębiorca stosuje praktykę,

o której mowa w art. 24 ustawy o okik. Jednocześnie w korespondencji prowadzonej z Prezesem Urzędu Przedsiębiorca zobowiązał się do podjęcia działań zmierzających do zaprzestania stosowania praktyk mogących naruszać zbiorowe interesy konsumentów. W związku z powyższym spełnione zostały przesłanki do wydania przez Prezesa Urzędu decyzji nakładającej na przedsiębiorcę określone obowiązki.

Aby rozstrzygnąć sprawę w oparciu o przepisy ustawy o okik niezbędnym jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Wykazanie tej okoliczności, upoważnia dopiero Prezesa UOKiK do realizacji celu ustawy, którym zgodnie z jej art. 1 ust. 1, jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, gdyż wiąże się i dotyczy ochrony interesu szerszej grupy konsumentów, będących już klientami Przedsiębiorcy oraz z góry nieokreślonej liczby potencjalnych klientów.

Wszczynając postępowanie administracyjne wobec wskazanego wyżej Przedsiębiorcy, Prezes UOKiK postawił mu zarzuty naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o okik zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Ustawa o okik w art. 24 ust. 2 stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

W niniejszej sprawie postawione Przedsiębiorcy zarzuty, aby mogły być skutecznie ocenione w ramach art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, muszą spełniać łącznie poniższe przesłanki:

1. być działaniem przedsiębiorcy;
2. być działaniem bezprawnym, polegającym na działaniu sprzecznym z obowiązującymi przepisami prawa;
3. godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Ad pkt I sentencji niniejszej decyzji:

Zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów można postawić wyłącznie przedsiębiorcy.

Zgodnie z przepisem art. 4 pkt 1 ustawy o okik ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r., Nr 155, poz. 1095 ze zm.), a także osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

TBV Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie, jest spółką prawa handlowego wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą. Nie ulega zatem wątpliwości, iż posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu powoływanego powyżej art. 4 pkt 1 ustawy o okik. Tym samym Spółka przy wykonywaniu działalności

gospodarczej podlega rygorom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów i jej działania mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Uprawdopodobniono, zatem spełnienie pierwszej z w/w przesłanek.

Drugą przesłanką jest bezprawność, tradycyjnie ujmowana jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Jako działanie „bezprawne” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym.

„Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia przeto bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa.” (Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szewczyka, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 – 118).

W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006r. (sygn. akt III SZP 3/06), Sąd stwierdził co następuje. „Sąd Najwyższy akceptuje stanowisko doktryny, zgodnie z którym wpis postanowienia wzorca do rejestru skutkuje tym, że zakazane jest posługiwanie się wpisaną klauzulą we wszystkich wzorcach umów, pod rygorem sankcji z art. 58 kc. Potwierdza to dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego, jak również treść przykładowego katalogu niedozwolonych postanowień umownych, który został sformułowany w oderwaniu od rodzaju umowy lub gałęzi gospodarki, w której umowa została zawarta. Za takim rozwiązaniem, obok argumentów językowo-systemowych, przemawiają także względy celowościowe i funkcjonalne, których uwzględnianie w sprawach takich jak niniejsza jest powszechnie akceptowane (zob. m.in. uchwała SN z dnia 19 grudnia 2003 r. III CZP 95/2003 OSNC 2005/2 poz. 25). Przyjęcie powyższego rozwiązania pozwala uniknąć sytuacji, w której konieczne jest prowadzenie kilku postępowań, z których każde musiałoby kończyć się identycznym rozstrzygnięciem merytorycznym. Stanowisko to znajduje również oparcie w charakterze postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, którego celem podstawowym jest usunięcie postanowień wzorca uznanych za niedozwolone z obrotu ze skutkiem nie tylko dla stron procesu, lecz także wobec osób trzecich (erga omnes) (uchwała z dnia 19 grudnia 2003 r. III CZP 95/2003 OSNC 2005/2 poz. 25). Przedmiotem kontroli nie jest bowiem kwestia ustalenia treści umowy w drodze wykładni, ale wyjaśnienie, czy konkretne postanowienie wzorca umownego stanowi niedozwoloną klauzulę umowną i z tej przyczyny nie wiąże nie tylko stron postępowania, ale nieograniczonego kręgu konsumentów. Chodzi tu o kontrolę abstrakcyjną, skuteczną erga omnes, nie zaś o ograniczoną w skutkach do stron wykładnię konkretnej umowy (wyrok SN z dnia 6 października 2004 r. I CK 162/2004 Monitor Prawniczy 2004/21 str. 966)”.

Sąd Najwyższy uznaje również, iż jeżeli SOKiK uzna określoną klauzulę za niedozwoloną w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ona wpisana do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 kpc, to praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów

w rozumieniu art. 23a ust. 2 uokik dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych klauzul zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przestawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty klauzuli.

Pomimo, iż powyżej powołana uchwała zapadła pod rządami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2000r., to orzecznictwo to należy uznać za aktualne także w obecnym stanie prawnym. Na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2007r. rozważana kwestia została uregulowana w analogiczny sposób, a zatem nie występują różnice, które nakazywałyby odejście od ustalonej linii orzecznictwa i w konsekwencji tego odmienną ocenę prawną badanego zagadnienia.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonując oceny postanowienia umownego ocenia określony zapis i w momencie jego wpisania do rejestru klauzula przestaje być postanowieniem konkretnego wzorca umownego, a staje się samodzielnie funkcjonującą zasadą, która została zakwestionowana. Ze względu na rozszerzoną skuteczność klauzul (art. 479⁴³ K.p.c.) spełnia ona funkcję podobną do przepisów prawa, a posługiwanie się nimi w stosunkach z konsumentami jest zakazane.

Jednocześnie zgodnie z doktryną „*Wzorce umowne stosowane przez przedsiębiorców w kontaktach z konsumentami podlegają szczególnej kontroli. Wzorzec umowy to doktrynalne określenie wszelkich jednostronnych, przygotowanych z góry przed zawarciem umowy, gotowych klauzul umów w postaci warunków umów, ich wzorów, regulaminów, statutów itp.*” (E. Łętowska, Prawo umów konsumenckich, C.H. Beck 2002, s 292).

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o analizę zebranego materiału dowodowego, Prezes Urzędu, postawił Przedsiębiorcy zarzut stosowania postanowień wzorców umowy, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r.- Kodeks Postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43 poz. 296, z późn. zm.) tj. poprzez praktykę z art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 1 w/w ustawy w odniesieniu do:

1. postanowienia wzorców „**Umowa przedwstępna sprzedaży**” oraz „**Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży**” w treści:

„§ 4 Powierzchnia lokalu o którym mowa w pkt. 2 wobec uwarunkowań technologicznych może ulec zmianie do +/- 2%. Wystąpienie większych różnic spowoduje korektę ceny umownej w następujący sposób:

- d) zmniejszenie powierzchni o więcej niż 2% - powoduje zmniejszenie ceny umownej proporcjonalnie do zmiany powierzchni,
- e) zwiększenie powierzchni o więcej niż 2% - nie powoduje zmiany ceny umownej.”

W/w zapis § 4 odpowiada treści klauzuli wpisanej do Rejestru pod nr 1540:

- **poz. 1540** w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych: „*Strony zgodnie oświadczają, że: w przypadku gdy różnica w powierzchni lokalu mieszkalnego nr... po obmiarze dokonany zgodnie z par. 5 pkt 1 niniejszej umowy w stosunku do powierzchni projektowanej wskazanej w par. 2 pkt 1 niniejszej umowy nie będzie przekraczać 3%, przez co strony rozumieją zarówno zmniejszenie, jak i zwiększenie powierzchni, to cena za lokal mieszkalny określona w par. 3 pkt 1 lit. a) nie ulegnie zmianie, - w przypadku gdy różnica w powierzchni lokalu mieszkalnego, po obmiarze dokonany zgodnie z par. 5 pkt 1 niniejszej umowy w stosunku do powierzchni projektowanej wskazanej w par. 2 pkt 1 nin. umowy będzie przekraczać 3% to cena za mieszkanie zostanie wyliczona jako stosunek ceny powierzchni mieszkania wraz z*

komórką lokatorską i balkonem /tarasem/, opisanego w par. 2 pkt 1 i powierzchni mieszkania wraz z komórką lokatorską i balkonem /tarasem/ po dokonanej obmiarze.”- Sygn. akt XVII AmC 108/07;

Orzekając o abyzywności tego postanowienia SOKiK wskazał, że spełnia ono przesłanki klauzuli niedozwolonej w rozumieniu art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego, kształtując prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami oraz rażąco naruszając interesy konsumentów. W ocenie SOKiK, zastosowanie ww. klauzuli powoduje, że konsument będzie zobowiązany do zaakceptowania faktu, że powierzchnia zakupionego lokalu jest inna od powierzchni przewidzianej w umowie. Prawa konsumenta zostaną naruszone zarówno wtedy, jeżeli okaże się, że powierzchnia lokalu jest do 3% mniejsza od powierzchni umówionej wynikającej z umowy podpisanej pomiędzy stronami, jak również wtedy, gdy okaże się, że powierzchnia jest do 3% większa od ustalonej w umowie. Jak podkreślił Sąd, w pierwszym przypadku, konsument otrzyma lokal, który przy dużych mieszkaniach może być nawet o kilka metrów mniejszy od umówionego, w drugim-konsument będzie zmuszony do zakupu odpowiednio większej ilości materiałów wykończeniowych, zmiany uprzedniej aranżacji itp. Zdaniem SOKiK, w rażącej sprzeczności z interesem konsumenta stoi możliwość przeniesienia na niego własności mieszkania o mniejszej powierzchni niż ta, za którą zapłacił. Zmniejszenie powierzchni lokali wydzielonych w budynku o znacznych rozmiarach o 3% stanowiłoby bowiem dla sprzedającego znaczny, niczym nieuzasadniony zysk odniesiony kosztem konsumentów, co stoi w rażącej sprzeczności z zasadami uczciwości i przyzwoitości. Próg 3% został, w ocenie Sądu, określony na zbyt wysokim poziomie przez co stawia konsumenta na pozycji strony niepewnej rzetelności świadczenia kontrahenta. Biorąc pod uwagę możliwości współczesnej techniki budowlanej wybudowanie lokalu, którego powierzchnia będzie do 3% inna od pierwotnie zaplanowanej przez inwestora, może być wynikiem wyłącznie błędu lub niestaranności w sztuce budowlanej. SOKiK podkreślił, że różnica pomiędzy powierzchnią projektowaną a rzeczywistą mieszkania jest niczym nieuzasadniona ze względów technicznych, a przedsiębiorca winien wywiązać się ze swojego zobowiązania i zrealizować inwestycję zgodnie z projektem. SOKiK zakwestionował także uprawnienie przedsiębiorcy do zmiany ceny lokalu po zawarciu umowy, bez przyznania konsumentowi prawa do odstąpienia od umowy uznając, że w tym zakresie postanowienie to spełnia przesłanki klauzuli niedozwolonej z art. 385³ pkt 20 Kodeksu cywilnego. Zdaniem SOKiK, możliwość nałożenia na konsumenta ciężaru finansowego, będącego wynikiem realizacji przez sprzedającego przedmiotu umowy niezgodnie z jej postanowieniami i projektem, jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta.

W ocenie Prezesa Urzędu, postanowienia stosowane przez „TBV” we wskazanych wyżej wzorcach umownych, mimo różnic w treści, są tożsame w skutkach ze wskazanymi wyżej postanowieniami wpisanymi do rejestru niedozwolonych postanowień umownych. Tożsamość wskazanych wyżej postanowień wynika z faktu, iż obydwa postanowienia przewidują zmianę ceny lokalu mieszkalnego w przypadku zmiany jego powierzchni. Ponadto postanowienia przewidują, iż w przypadku zmniejszenia lub zwiększenia powierzchni mieszkania do max. 2% (3%) cena lokalu pozostanie taka sama. Takie ukształtowanie praw i obowiązków stron umowy prowadzi do rażącego naruszenia słuszych interesów konsumentów oraz jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. W przypadku gdy powierzchnia lokalu jest mniejsza niż ta określona w umowie, a przedsiębiorca zastrzega, że mimo to konsument jest zobowiązany zapłacić cenę określoną w umowie, może dojść do realnego pogorszenia sytuacji ekonomicznej konsumenta. W hipotetycznej sytuacji, kiedy konsument decyduje się na zakup 100 metrowego mieszkania, a wybudowany zostaje lokal

mniejszy (jednak powierzchnia będzie odbiegała o max 2%), przy założeniu, że za 1m² trzeba zapłacić od 5.000 do 12.000 zł, konsument może stracić od 10.000 do 24.000 zł. Konsument zawierając z przedsiębiorcą umowę, której przedmiotem jest wybudowanie lokalu mieszkalnego, decyduje się na określoną powierzchnię lokalu, w zależności od potrzeb osobistych i możliwości finansowych. Dlatego to przedsiębiorca, a nie konsument, powinien ponosić koszty wybudowania lokalu niezgodnie z planem (projektem).

W ocenie Prezesa Urzędu zakwestionowane postanowienie i klauzula wpisana do Rejestru wywołują tożsame skutki dla konsumenta.

Powyższe argumenty przesądzają, zdaniem Prezesa Urzędu, o uprawdopodobnieniu tożsamości analizowanych postanowień z przytoczonymi klauzulami wpisanymi do rejestru.

2. postanowienia wzorców „Umowa przedwstępna sprzedaży” oraz „Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży”:

„§ 10 W przypadku zmiany stawki VAT w okresie realizacji przedmiotowej inwestycji podatek taki zostanie doliczony do ceny netto lokalu i udziału w gruncie”.

W/w zapis § 10 odpowiada treści klauzuli wpisanej do Rejestru pod nr 1386:

- **poz. 1386** w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych: *„Strony oświadczają, że ustalona pomiędzy nimi cena przedmiotu umowy uwzględnia obecnie obowiązujące stawki podatku VAT od sprzedaży lokali, wobec czego gdyby stawki te uległy zmianie, cena przedmiotu umowy ulegnie zmianie proporcjonalnie do zmiany stawek podatku VAT. Ponadto, w przypadku wprowadzenia lub zmian stawek innych podatków lub danin publicznych o charakterze cenotwórczym, a związanych z budownictwem, ewentualny wzrost ceny z tego tytułu pokryje Nabywca.”* - Sygn. akt XVII AmC 126/05;

W wyroku tym Sąd zważył, iż wzrost stawki podatku VAT stanowi co prawda zdarzenie niezależne od stron umowy, jednakże podatek VAT stanowi element ceny. Podwyżka stawki podatku VAT jest zatem wzrostem ceny i konsument musi mieć prawo do odstąpienia od umowy stosownie do treści art. 385³ pkt 20 k.c., ponadto SOKiK wskazał na okoliczność, że podatek VAT jest powszechnym podatkiem obciążającym konsumpcję i uznał, iż sprzedający ma prawo do zastrzeżenia w treści umowy, że podatek ten będzie obciążał konsumenta, jednak stosownie do doktryny i orzecznictwa w każdym przypadku zmiany ceny konsument musi mieć zapewnioną możliwość odstąpienia od umowy bez ponoszenia dodatkowych obciążeń. Sąd wskazał zatem, że postanowienie o treści wskazanej wyżej przyznaje przedsiębiorcy uprawnienie do określenia ceny lokalu po zawarciu umowy, nie uprawnia jednak konsumenta do odstąpienia od umowy, co jest niezgodne z regulacją art. 385³ pkt 20 k.c.

Tożsamość wskazanych wyżej postanowień wynika z faktu, iż obydwa postanowienia przewidują prawo przedsiębiorcy do zmiany ceny sprzedaży lokalu w przypadku zmiany istniejących zobowiązań publicznych. Należy stwierdzić, iż cena nieruchomości jaką zapłacić ma konsument, jest jego świadczeniem głównym, które powinno być jednoznacznie określone. W prawie konsumenckim przyjmuje się, w ślad za doktryną, że *„zmiana ceny przez kontrahenta konsumenta dopuszczalna jest tylko wówczas, gdy konsumentowi służy odpowiednik w postaci prawa odstąpienia od umowy (...).”* (E. Łętowska, „Ustawa o ochronie niektórych praw konsumentów-komentarz”, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2000 r. s. 108). Ponadto postanowienia wzorca umowy, które przewidują prawo kontrahenta do określenia lub podwyższenia ceny lub wynagrodzenia po zawarciu umowy bez przyznania

konsumentowi prawa odstąpienia, stanowią w świetle art. 385³ pkt 20 k.c., niedozwolone postanowienia umowne.

W ocenie Prezesa Urzędu zakwestionowane postanowienie i klauzula wpisana do Rejestru wywołują tożsame skutki dla konsumenta, a postanowienie stosowane przez przedsiębiorcę mieści się w klauzuli wpisanej do rejestru.

Tym samym zasadne jest stwierdzenie, że uprawdopodobniono fakt tożsamości zapisu stosowanego przez Spółkę i postanowienia wpisanego do rejestru.

3. postanowienia wzorców „Umowa przedwstępna sprzedaży” oraz „Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży”:

„§ 27 Jakakolwiek zmiana adresu, którejkolwiek ze stron dla celów korespondencyjnych wymaga zgłoszenia drugiej stronie tej zmiany, nie później niż w terminie 14 dni od daty obowiązywania nowego adresu strony. Przy braku takiego powiadomienia korespondencja doręczona pod poprzedni adres uznana będzie za skutecznie doręczoną.”

W/w zapis § 27 odpowiada treści klauzuli wpisanej do Rejestru pod nr 1601:

- **poz. 1601** w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych: *„Strony postanawiają, że wszelka korespondencja pomiędzy stronami odbywać się będzie za pomocą listów poleconych kierowanych na w/w adresy. Strony zobowiązane są do zgłaszania drugiej stronie każdą zmianę adresu. Strony postanawiają, że w przypadku niewykonania tego zobowiązania korespondencja skierowana na adres wskazany w niniejszej umowie lub ostatni wskazany adres, która nie zostanie odebrana w terminie, uważana będzie za doręczoną z upływem ostatniego dnia, w którym możliwe było jej podjęcie z urzędu pocztowego.”* - Sygn. akt XVII AmC 113/07.

Tożsamość wskazanych wyżej postanowień wynika z faktu, że SOKiK wskazał, iż stosownie do art. 61 Kodeksu cywilnego oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. W razie wątpliwości, czy oświadczenie zostało złożone prawidłowo, a jego treść wywołuje przewidziane skutki prawne, podmiotem właściwym do rozstrzygnięcia tych kwestii jest sąd powszechny, a nie twórca wzorca, który – korzystając z przewagi kontraktowej - narzuca swoim kontrahentom treść wzorca. Za niedopuszczalne w obrocie, zwłaszcza konsumenckim i sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać natomiast zapisy wprowadzające doręczenie zastępcze lub domniemanie doręczenia, które należą do prawa procesowego i nakładają na osoby trzecie określone obowiązki związane z dostarczeniem stronom postępowania pism procesowych. Są one nałożone w drodze ustawowej i nie mogą być rozszerzane na obrót gospodarczy poprzez postanowienia wzorca umowy, tym bardziej, że osoby te nie są stroną umowy i nie ciążą na nich jakiegokolwiek obowiązki umowne. Mogą one odmówić przyjęcia pism kierowanych do konsumenta, lub przyjąć je i nie doręczyć adresatowi, ponieważ obowiązek doręczenia obejmuje wyłącznie pisma procesowe w postępowaniu sądowym i administracyjnym (urzędowe), a nie prywatną korespondencję. Zdaniem Prezesa UOKiK w/w postanowienia wpisane do rejestru i stosowane przez TBV Sp. z o.o. pozwalają Przedsiębiorcy na dokonanie wiążącej interpretacji umowy w zakresie uznania, że doszło do skutecznego doręczenia skierowanych do konsumenta oświadczeń Przedsiębiorcy, w przypadku zmiany adresu konsumenta wskazanego w umowie. W sytuacji opisanej w zakwestionowanych postanowieniach i postanowieniami wpisanymi do rejestru konsument może zostać pozbawiony możliwości rzeczywistego zapoznania się z oświadczeniem woli Przedsiębiorcy, a jednocześnie narażony będzie na jego skutki, w tym związane z obowiązkiem zapłaty kary umownej w przypadku rozwiązania umowy.

W ocenie Prezesa Urzędu zakwestionowane postanowienie i klauzula wpisana do Rejestru wywołują tożsame skutki dla konsumenta, a postanowienie stosowane przez przedsiębiorcę mieści się w klauzuli wpisanej do rejestru.

Tym samym zasadne jest stwierdzenie, że uprawdopodobniono fakt tożsamości zapisu stosowanego przez Spółkę i postanowienia wpisanego do rejestru.

Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu uznał, że na obecnym etapie postępowania uprawdopodobniona została bezprawność działań „TBV”, wynikająca z tożsamości zakwestionowanych postanowień wzorców umów z postanowieniami wpisanymi do rejestru niedozwolonych postanowień umownych. Zakwestionowane postanowienia nie mają wprawdzie identycznego brzmienia jednakże, w ocenie Prezesa Urzędu, wykładnia ich treści uprawdopodobnia przyjęcie założenia, że mogą się one mieścić w hipotezach przytoczonych klauzul niedozwolonych.

Uprawdopodobniono, zatem spełnienie drugiej z w/w przesłanek.

Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów ma miejsce wtedy, gdy działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów jako zbiorowości, to jest, w sytuacji gdy skierowane jest nie tylko do wyodrębnionej indywidualnie grupy konsumentów, lecz szerszego nieograniczonego liczbowo kręgu osób.

W rozpatrywanej sprawie wyżej wymienione warunki zostały spełnione. **Umowa przedwstępna sprzedaży** oraz **Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży** zawierające niedozwolone klauzule adresowana jest bowiem przez Przedsiębiorcę nie do ściśle zindywidualizowanego, konkretnego konsumenta, lecz do z góry nieokreślonej, niemożliwej do zidentyfikowania liczby konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna. W działalności Przedsiębiorcy brak jest jakichkolwiek barier zakreślających konkretną grupę osób, które mogły skorzystać z jego oferty. Faktycznie każdy konsument chcący zakupić oferowane przez przedsiębiorcę nieruchomości ma taką możliwość. W przedmiotowym przypadku potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem Przedsiębiorcy. Tym samym zakwestionowana praktyka narusza interesy konsumentów, którzy zawarli i realizują umowy, a także przyszłych potencjalnych klientów.

Uprawdopodobniono, zatem spełnienie trzeciej z w/w przesłanek.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że wszystkie, wymienione wyżej, ustawowe przesłanki art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 1 ustawy o okik zostały uprawdopodobnione. Przedsiębiorca stosował wzorce umowne, których treść wskazuje na występowanie postanowień uznanych za niedozwolone postanowienie umowne.

Zgodnie z art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione- na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu- że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 ustawy, a przedsiębiorca, któremu zarzucane jest naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania zobowiązania.

Taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie.

W punkcie I sentencji niniejszej decyzji przyjęto zobowiązanie przedsiębiorcy TBV Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie, do wprowadzenia do obrotu wzorców umownych „**Umowa przedwstępna sprzedaży**” oraz „**Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży**”, które nie zawierają zakwestionowanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowień oraz do aneksowania już zawartych umów: „**Umowa przedwstępna sprzedaży**” oraz „**Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży**” obowiązujących nadal w obrocie prawnym w celu wyeliminowania zakwestionowanych postanowień. W związku z powyższym nałożono na w/w Przedsiębiorcę obowiązek:

1. zawierania nowych umów „**Umowa przedwstępna sprzedaży**” oraz „**Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży**”, które zostały nadesłane Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 15 października 2010 r., pismem Przedsiębiorcy z dnia 13 października 2010r. **w terminie 7 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji;**
2. aneksowania umów „**Umowa przedwstępna sprzedaży**” oraz „**Umowa przedwstępna domu z zabudowie szeregowej – umowa przedwstępna sprzedaży**” obowiązujących nadal w obrocie prawnym w celu wyeliminowania zakwestionowanego postanowienia, **w terminie dwóch miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.**

Ad pkt II sentencji niniejszej decyzji:

Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w pkt II sentencji decyzji **nałożono** na Przedsiębiorcę **obowiązek złożenia sprawozdania** z wykonania przyjętego zobowiązania do dnia **28 lutego 2011r.**

Termin ten ustalono biorąc pod uwagę niezbędny dla przedsiębiorcy czas na dokonanie zmian w umowach będących w obrocie gospodarczym (aneksowanie).

Wobec powyższego orzeczono, jak na wstępie niniejszej decyzji.

Od niniejszej decyzji, na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c., przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

Otrzymuje:

TBV Sp. z o.o.

*z up. PREZESA UOKiK
Dyrektor Del. UOKiK w Lublinie
Ewa Wiszniowska*

a/a